

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

In illud, Si quis sermonem meum seruauerit, & c. Sermo CXXXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

tricem redundaret in posteris. Orate fratres, vt Christiani Principes, quia pia deuotione dignantur nostris occurtere gaudiis, nostris solennitatibus interesse, ipsos quoque pari gratia omnium sacerdotum longo in tempore obsecratio deuota commendet.

*In illud Ioannis, Si quis sermonem meum seruauerit,
&c. Sermo CXXXI.*

Sæpe diximus, quod Deus corporeis oculis non videtur, quod diuinitas non clauditur mente carnali, quod humana ratio rerum non capit conditorem, sed Deum sola fides attingit, credulitas sentit tota, nec quantus est, sed quia est, hominis quantuscumque est intuetur aspectus. Denique Moyse, qui de seruo in amicum, de homine promouet in Deum, Dei faciem querit, sed non inuenit: petit, sed non accipit: & vt posteriora tantum Dei videat, admonetur: quatenus homo Deum querat sequi, non præcedere: neque ante Deum quæ sint querere præsumat, sed quod per Deum sint omnia adorator agnoscatur. Crebro Deus hominibus formam hominis demonstrat, & magnitudinem suam tantam breuem nostri operis colligit in figuram, vt præsentiam diuinam possit infirmus noster oculus intueri, angustus noster recipere possit aspectus. Sic ad Abraham Deus venit in hominis forma, succedit hospitis in figura, & lasciuiatoris in morem accepit pedibus suis aquam: sed & invitatus ad mensam vituli, & panis appositione saturatur: & ita se totus humano credit & committit obsequio, vt ipso tactu, visu, verum hominem videatur explere, & hoc eo tempore, quo verus Deus sterilitati extremæ senis desperatae patefactis visceribus in partum sobolem largiturus aduenit. Sic Iacob vianti conuiator occurrit, & ita se humano collegio

Gen. 18.

Gen. 32.

collegio socium præbet, vt prouocanti homini Deus totus in luctum inferatur, & tunc videbatur neruis aut lacertis vincere, quando victor cœlestia dat dona, munera dat diuina. Sic Isaias Deum regali habitu se- *Isaia 6.*
dere conspexit, vt agnosceret nisi à Deo rege regan-
tur reges, ipsos cum sint homines, nihil regere posse
rectores. Sic Daniel Deum patrem, crine niueo, sene- *Dan. 7.*
ctute reuerenda, antiquitate terribilem, septum an-
gelis, ignitum sede, ad iudicandum residere con-
spicit. Sic ipsum filium Dei in hominis filio venien-
tem cum cœli nubibus intuetur, vt ignotum antè
tantis perfidis Christum, fidelibus notum sem-
per fuisse cognoscat. Si toties Deus ab hominibus in
figura hominis, videtur: quid est quod Iudæus modo
hominem videns Christum sic exasperatur? nisi forte
figura, honor, veritas, putatur iniuria. Retulit Euan- *Ioan. 10.*
gelista hodie Christum dixisse: *Si quis sermonem meum
seruauerit, non videbit mortem in æternum.* Ad quod ver-
bum responderunt Iudæi: *Nunc cognovimus quia dæmo-
nium habes: Abraham pater noster mortuus est & Proph-
etæ: & tu dicas: Si quis sermonem meum seruauerit, non gu-
stabit mortem in æternum. Nunquid tu maior es patre no-
stro Abraham? Quem te ipsum facis?* Omnes perfidia qua-
liter exceptit. O qualiter oculos claudit liuor, quatum
iudicium cordis nequitia præjudicata confundit: ô
quam durè amputat obstinatio rationem: sensus hu-
manus peruersus audire non potest, quod semel statuit
odisse, malis bonitas exosa, iustitia iniustis inimica.
Hinc est quod homines mendaces cognoscere ne-
queunt veritatem, iudex animus inuenire verum
non potest inter nuncia falsitatum. *Quod vult, non
quod est, audit semper, qui decreuit errare.* Dixerat
Christus: *Si quis sermonem meum seruauerit, mortem
non videbit in æternum.* Iudæus nou discutit audita,
inter

interpretari sibi dicta non quærit: quod ipse impossibile aestimat, exigit ut ille astruat qui promittit, sed mox de concepitu mentis blasphemiam parturit, serit iniurias, maledicta diffundit, & auctoritatem dicentis ita contumeliis vacuare nititur, ut & æterna dare posse mortalibus non credatur, qui sic humanis videtur subiacere: *Nunc scimus: quoniam dæmonium habes.* Dæmon mali auctor, mala promittit, non bona: occidere, non viuiscare consuevit: nec vult æternos esse homines, quos nec temporales esse permittit. Ergo non est dæmon, sed Deus est Christus, qui redonat quam donauerat vitam: & verbo suo æternos facit homines, quos diabolus persuasione sua fecerat temporales, *Abraham, inquit, mortuus est & Propheta, & tu dicas: Si quis sermonem meum seruauerit, mortem non videbit in æternum.* Audiat fidelis, ut fide reuelante cognoscat, quod infidelis nescit audire: quod videre non potest, qui semet incredulitatis demersit obscuro: dixit Christus: *Mortem non videbit.* Obstinatio tua Iudæi, merito dicere falsitatem querit. Abraham & Prophetæ verbum audientes tenaciter seruauerunt, sed tamen mortui sunt, sed non in æternum. Ergo cum dicit: *Mortem non videbit.* Et addidit: *In æternum.* Resurrectionem promittit, non temporaliter negat esse morituros. Iudæi, quos mors in præsenti seculo faciebat non esse, hoc resurrectio perpetuos reficit in futurum. Audi apertius *Ioan. II. & 5.* hoc dicentem. Omnis qui crediderit, non morietur in æternum, sed transibit de morte ad vitam. Quomodo non moritur? Quia de morte transit ad vitam. Moritur ergo, moritur omnis qui nascitur de conditione mortali, sed viuit, & in æternum viuit omnis qui renascitur de generatione vitali. Sed dico, qui potuit auferre mortem: quare hominem voluit transire

transire per mortem: gratior enim Medicus, qui anticipat morbos, quam qui morbis ingerit seram, & non sine dolore medicinam. Iudæe fecisset, & hoc Medicus Christus, si medico ægrotus non fuisset ingratus. Ille & vitam dedit, & homini mortem venire prædixit: sed ille qui aduersa non senerat, prospéra seruare nesciuit. Bona quam sint bona, scire, nisi malorum cognitione, non possumus. Ergo magnificabitur Christus, qui & antè inhabitam vitam dedit, & perditam modo reddit: & homo plus gnarus vitiæ erit sibi cautor, erit plus gratus antiquori. *Nunquid maiores, inquit, patre nostro Abraham? Plane maior & tanto maior, quantum seruo dominus, quantum Deus homine, quantum factura factor, quantum viuificans mortuo, quantum suscitando suscitatus. Respondit, Abraham exultauit ut videret diem meum, vidit & gauisus est.* Ille ut ostenderet viuere Abraham, dixit, illum vidisse diem suum, id est, diem quo mundo natus est Christus. Dierum conditor non tenetur die, temporis auctor tempora nescit: sed Christus propter hominem hominem natus, & diem suscepit & tempus. *Abraham exultauit, ut videret diem meum.* Si Moses & Elias in monte occurrunt, ut promissum conspicerent Christum: quomodo nec Abraham occurrit ad partum Virginis, ut promissam benedictionem in gentibus, id est, in semine suo, patientissimus expectator intenderet? *Amen, amen, dico, inquit, vobis, quia ante Abraham ego sum.* Si omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil: & hic est cui pater dixit: Faciamus hominem ad imaginem *Gen. I.* & similitudinem nostram: quomodo Abraham non vidit? Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram. Angelus & Deus, ut diversa est substantia, sic imago. Ergo non nisi ad filium loquitur

loquitur pater, cum dicit: Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostrā, quibus est imago eadem, eademq; substantia. Tulerunt lapides vt mitterent in illum. Et ædificantes turrem vt altius caderet, ipsi si bi lapides prouiderunt, & isti lapides non vt Deum occiderent: sed se vnde occiderent, miserabiles attulerunt. Iesus abscondit se. Non timens, sed ignoscens, Deus peccatorem cum fugit, parcit: Deus rébellem non vult perdere, cum declinat.

De unitate fidelium, Sermo CXXXII.

Si perfecta omnia, si robusta, si nullius indigna gigneret & proferret natura, profecto aboleretur pietas, ingenium deficeret, ars periret, aurum obscuraretur in terra, gemma occultaretur in lapide: vtraque tamen inuenit, purgat, distinguit, elimat opifex disciplina: & ars eadem usque ad murenulæ preciosæ speciem, gratiamque perducit: & quod terra naturæ largo de fonte producit, aut asperatur sensibus, aut agresti luxuria dominante sylvestrit, nisi illud ad cultum suum solers agricolæ reuocet industria: & ne longius euagimur, uno & vernaculo ea in quibus nitimus, afferamus exemplo. In cunabulis iam natus homo in homine est, sed latet: est corpus, & nō est: membra videntur, & non sunt: viuunt quæ non vigent sensu: inclinatur pietas, desudat industria, ars laborat: & vt plenius dicam, quot membra hominis, tot magisteria, vt hominem perficiant, elaborant. Et quid plura? cuncta quæ natura generat vel producit, pietas nutrit, industria excusat, ars decorat. Et quid mirum fratres, si Deus, qui pati propter hominem voluit, vt hominis honoraret industriam, in rebus præsentibus infirmari voluit & naturam? Hinc est quod sensus in litera latet, occultatur diuinum in huma